Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer:	Z26-122852	
Voorstel van:	college van burgemeester en wethouders	**Behandelend ambtenaar:** E. Bordes-Joynes 020 540 49 11 e.joynes@amstelveen.nl Openbare Ruimte en Vastgoed
Datum:	6 oktober 2026	
Portefeuillehouder:	wethouder Paul Slettenhaar	

Onderwerp
Grondstoffenplan 2026 -2030.

Raadsbesluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Het Grondstoffenplan 2026 – 2030 vast te stellen met als uitgangspunt het inzamelen van hoge kwaliteit grondstoffen die hoogwaardig recyclebaar zijn.
2. De voorstellen uit het grondstoffenplanfasegewijs in te voeren. De voorgestelde maatregelen zijn:
   a. De transitie van bronscheiding van Plastic en Metalen verpakkingen, Drankenkartons (PMD) naar nascheiding van PMD uit het restafval met ingang van januari 2028;
   b. Het uitbreiden van inzamelvoorzieningen voor groente, fruit en etensresten (gfe) bij hoogbouwlocaties;
   c. Het realiseren van inzamelvoorzieningen voor klein elektrisch afval;
   d. Het aanbieden van een digitale afvalpas naast de afvaltag;
   e. Structurele inzet op communicatie over afvalscheiding;
   f. Investeren in een extra servicewagen voor een schone openbare ruimte en goede dienstverlening.
3. De benodigde incidentele middelen begroot op € 1.768.500 voor € 1.500.000 ten laste van de algemene reserve te brengen en het restant van € 268.500 te dekken vanuit de egalisatievoorziening.

Samenvatting
Het grondstoffenplan bevat maatregelen om de kwaliteit van ingezamelde grondstoffen te verhogen en de hoeveelheid restafval te verlagen. Het belangrijkste voorstel omvat de transitie naar nascheiding van PMD om te voldoen aan nieuwe landelijke afspraken. De focus van het beleid verschuift van een scheidingspercentage naar het behalen van een recyclepercentage van 60% in 2030. Maatregelen om dit te bereiken zijn extra inzamelvoorzieningen voor gfe en klein elektrisch afval, intensivering van communicatie en investeren in dienstverlening voor een schone stad.

Doel
Het doel van het grondstoffenplan is om bij te dragen aan een circulaire economie door te sturen op hoogwaardige recycling, het voorkomen van afval en een duurzame omgang met grondstoffen en producten.

Prestatie

Hoge kwaliteit van gescheiden afvalstromen

We zetten in op het verbeteren van de kwaliteit van gescheiden afvalstromen. Dit betekent dat ingezamelde grondstoffen zo min mogelijk vervuiling bevatten en optimaal geschikt zijn voor recycling of hergebruik. Dit bereiken we door te investeren in goede voorzieningen en communicatie over de gescheiden inzameling van de grondstoffen gft+e, papier, glas, textiel en klein elektrisch afval. Onderdeel van de inzet op hoge kwaliteit stromen is het aanmoedigen om herbruikbare materialen naar het afvalbrengstation of de kringloopwinkel te brengen in plaats van ze als grofvuil aan te bieden.

Het resultaat van betere afvalscheiding en schone grondstofstromen is terug te zien in het recyclepercentage dat de komende jaren gemeten zal worden. In 2024 behaalde Amstelveen een recyclepercentage van 46.2%. Het streven is om minimaal 60% recycling te behalen in 2030.

Optimale inzamelvoorzieningen voor alle inwoners

Om afvalscheiding voor alle inwoners nog toegankelijker te maken breidt de gemeente de inzamelvoorzieningen uit. Ook bij kleinere appartementencomplexen worden gfe-cocons geplaatst zodat bewoners groente-, fruit- en etensresten beter kunnen scheiden. Ook voor klein elektrisch afval worden inzamelmiddelen geïntroduceerd, zodat waardevolle grondstoffen niet verloren gaan.

Voorgeschiedenis en context

Het Grondstoffenplan 2026–2030 bouwt voort op het eerder vastgestelde Grondstoffenplan 2022–2026, waarvan alle maatregelen inmiddels zijn uitgevoerd. De doelstellingen uit het vorige plan: (1) minder dan 100 kg restafval per inwoner per jaar en (2) meer dan 75% afvalscheiding, zijn niet behaald. Toch maakt de landelijke Benchmark Afval zichtbaar dat Amstelveen voor een stedelijke gemeente overwegend goed presteert op afvalscheiding en restafvalreductie. In lijn met landelijke ontwikkelingen verschuift in het nieuwe plan de focus van afvalscheiding naar daadwerkelijke recycling zodat meer ingezamelde grondstoffen ook echt hergebruikt worden.

Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen

Per 1 januari 2026 is de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen van kracht. In deze overeenkomst hebben Verpact als vertegenwoordiger van de verpakkende industrie, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de brancheorganisatie voor afvalinzamelaars NVRD nieuwe afspraken gemaakt over de inzameling en recycling van verpakkingsafval. Daarbij staat de kwaliteit van ingezamelde verpakkingsstromen centraal, zodat meer materialen daadwerkelijk hoogwaardig kunnen worden gerecycled. Voor Amstelveen is dit een ingrijpende ontwikkeling omdat uit kwaliteitsmetingen blijkt dat het PMD uit de ondergrondse containers niet voldoet aan de nieuwe kwaliteitseisen. Daarnaast is in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst afgesproken dat inzameling van PMD via ondergrondse containers uitgefaseerd dient te worden. Hierdoor is het huidige inzamelsysteem niet toekomstbestendig en is een herziening van de PMD-inzameling noodzakelijk.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

1. *Het Grondstoffenplan 2026 – 2030 vast te stellen met als uitgangspunt het inzamelen van hoge kwaliteit grondstoffen die hoogwaardig recyclebaar zijn.*

Het vaststellen van het Grondstoffenplan 2026–2030 is nodig om nieuw beleid te formuleren dat aansluit bij landelijke ontwikkelingen en ambities op het gebied van afval en circulariteit. Het plan bevat maatregelen om de kwaliteit van gescheiden afvalstromen te verbeteren, de hoeveelheid restafval te verminderen en de dienstverlening aan inwoners te versterken. Met de vaststelling van een nieuw grondstoffenplan kan de gemeente de komende jaren gericht werken aan het inzamelen van hoogwaardige, goed recyclebare grondstoffen.

2. *Het fasegewijs invoeren van de maatregelen uit het grondstoffenplan*

a. *De transitie van bronscheiding van PMD naar nascheiding van PMD uit het restafval met ingang van januari 2028*
   De nieuwe Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen maakt het noodzakelijk om te stoppen met de inzameling van PMD via ondergrondse containers. Uit kwaliteitsmetingen blijkt dat de huidige PMD-stroom uit deze containers niet voldoet aan de landelijke eisen. Hierdoor vervallen vergoedingen voor deze stroom. Uit onderzoek naar verschillende scenario's blijkt dat nascheiding voor de gehele gemeente de meest toekomstbestendige oplossing is. Hiermee ontstaat een uniform inzamelsysteem voor alle inwoners, komt er meer PMD beschikbaar voor recycling en worden structurele kosten bespaard doordat aparte PMD-inzameling en maatregelen tegen lachgascilinders vervallen.

b. Het uitbreiden van inzamelmogelijkheden voor groente, fruit en etensresten bij hoogbouwlocaties
   Een groot deel van het restafval in Amstelveen bestaat uit gft+e, vooral bij hoogbouw. Door extra cocons te plaatsen kunnen meer inwoners hun gft+e gescheiden aanbieden, wat leidt tot minder restafval en meer herbruikbare grondstoffen.

c. Het realiseren van inzamelvoorzieningen voor klein elektrisch afval
   Klein elektrisch afval bevat waardevolle en schaarse grondstoffen, maar belandt nu vaak in het restafval. Door containers op drukbezochte plekken te plaatsen maken we het inwoners makkelijker om klein elektrisch afval verantwoord in te leveren.

d. Het aanbieden van een digitale afvalpas naast de afvaltag
   De digitale afvalpas biedt inwoners meer gemak en inzicht in hun afvalgedrag. Dit stimuleert bewustere keuzes en maakt het mogelijk om gerichter te communiceren over afvalscheiding.

e. Structurele inzet op communicatie over afvalscheiding
   Door inwoners actief te informeren en te betrekken vergroten we het bewustzijn over afvalscheiding en hergebruik. Jaarlijks wordt een specifieke grondstof of afvalthema onder de aandacht gebracht via gerichte campagnes, zoals gft+e, grofvuil, textiel of klein elektrisch afval. Digitale middelen zoals de AfvalWijzer-app en pushberichten worden ingezet om inwoners laagdrempelig te bereiken. Ook persoonlijke benadering, zoals de inzet van de Schone Buurt Coach, draagt bij aan beter afvalgedrag en het voorkomen van bijplaatsingen bij containers.

f. Investeren in een servicewagen voor een schone openbare ruimte en goede dienstverlening.

Om Amstelveen schoon en aantrekkelijk te houden wordt geïnvesteerd in een extra servicewagen. Hiermee kunnen bijplaatsingen sneller worden opgeruimd, meldingen goed worden afgehandeld en inwoners beter worden ondersteund bij problemen rondom afvalinzameling.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

Huidige systeem behouden

Het huidige systeem voldoet niet aan de nieuwe landelijke afspraken voor verpakkingsafval. Daarnaast vervallen vergoedingen voor PMD uit ondergrondse containers en ontstaan extra verwerkingskosten. Dit alternatief wordt daarom niet als toekomstbestendig beschouwd.

Zakkeninzameling

Er is ook gekeken naar de mogelijkheid om PMD in te zamelen via doorzichtige zakken die inwoners aan kunnen bieden in de openbare ruimte. Volgens de Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen levert deze inzamelmethode en kwalitatief hoogwaardige afvalstroom op. Amstelveen heeft deze methode in de periode voor 2018 gehanteerd. De ervaring wijst erop dat deze manier van inzamelen zorgt voor een toename aan zwerfafval en een rommelig straatbeeld. Daarbij wordt verwacht dat met zakkeninzameling er minder PMD wordt ingezameld en er relatief meer van deze grondstof in het restafval terecht zal komen. Dit leidt tot hogere verwerkingskosten voor restafval en ook tot hogere kosten voor het verwijderen van lachgascilinders uit de afvalketen. Door de negatieve effecten op de openbare ruimte, de lagere afvalscheiding en de hogere kosten scoort deze inzamelmethode laag op duurzaamheid en financiële verantwoordelijkheid.

Participatie/Communicatie

Voor de voorbereiding van het grondstoffenplan zijn gegevens gebruikt uit de Stadspeiling 2025 en een enquête onder het burgerpanel. Hieruit blijkt onder meer dat inwoners afvalscheiding belangrijk vinden, behoefte hebben aan extra inzamelvoorzieningen en voor de gemeente een actieve rol zien bij communicatie over afval en circulariteit.

Kanttekeningen en risico's

Stijgende verwerkingskosten door landelijke heffingen

De kosten voor het verwerken van restafval nemen toe door landelijke maatregelen zoals de verhoogde CO_2-heffing voor afvalverbrandingsinstallaties en de verhoogde afvalstoffenbelasting. Deze lasten worden door afvalverwerkers doorberekend aan gemeenten, wat leidt tot een hogere afvalstoffenheffing voor inwoners. Dit is een gegeven voor de gemeente.

Onzekerheid over toekomstige regelgeving en ketenverantwoordelijkheid

De transitie naar een circulaire economie is afhankelijk van landelijke en Europese beleidsontwikkelingen, zoals uitgebreide producenten verantwoordelijkheid (UPV)-regelingen en het landelijke programma Van Afval naar Grondstoffen (VANG). Veranderingen hierin kunnen gevolgen hebben voor de rol van gemeenten en de financiering van inzameling en recycling.

Financiën

De kosten rondom afvalverwerking stijgt structureel met € 1,4 miljoen als we geen maatregelen nemen. De kosten nemen toe door hogere belastingen op afvalverbranding en prijsstijgingen in transport en verwerking van afval. De raadsbrief Financiële ontwikkelingen Afvalbeheer van 24 maart 2026 en de Perspectiefbrief 2027 beschrijven de toenemende druk op de begroting van afvalbeheer. De maatregelen uit het grondstoffenplan zijn er mede op gericht deze kostenstijging zoveel mogelijk te beperken en de afvalstoffenheffing beheersbaar te houden. Dat neemt niet weg dat het tarief van de afvalstoffenheffing in 2027 zal toenemen.

Transitie bronscheiding naar nascheiding van PMD
De belangrijkste beheersingsmaatregel is de overgang naar nascheiding van PMD. Hierdoor vervallen de huidige kosten voor het shredderen van restafval vanwege lachgascilinders en wordt de inzamellogistiek eenvoudiger. Daarnaast ontvangt de gemeente voortaan een vaste vergoeding per ton PMD-rijk restafval in plaats van een jaarlijkse wisselende vergoeding. Deze overgang leidt tot een structurele kostenbesparing van € 590.000 en daarmee een verlaging van de afvalstoffenheffing.

Aan de transitie van bronscheiding van PMD naar nascheiding zijn echter incidentele frictiekosten verbonden (*kosten gaan voor de baten uit*). Het gaat om een bedrag van € 1,5 miljoen als voorinvestering om de besparing mogelijk te maken. Dit bestaat o.a. uit het versneld afschrijven van niet meer te gebruiken ondergrondse containers (verwijderd in 2028/2029) en projectkosten zoals het ombouwen van containers en communicatiekosten.

Actie	**Budget**	**Dekking**
Vervroegd afschrijven 170 ondergrondse containers	€722.000	Voorziening
	€ 722.000	
Ombouwen 174 ondergrondse containers	€550.000	Algemene Reserve
Ophalen 20.000 minicontainers	€ 158.000	Algemene Reserve
Projectleider transitie nascheiding	€ 120.000	Algemene Reserve
Communicatie naar inwoners	€ 75.000	Algemene Reserve
Nieuwe stickers + plakken	€ 70.000	Algemene Reserve
Transitievergoeding Verpact	-€ 180.000	Algemene Reserve
	€ 793.000	
Totaal	**€1.515.000**	

Overige maatregelen grondstoffenplan
De structurele kosten van de aanvullende maatregelen in het grondstoffenplan bedragen €193.800 per jaar. Deze kosten zijn verbonden aan het onderhoud en de inzameling van extra gfe-cocons, containers voor klein elektrisch afval, communicatiecampagnes en de uitbreiding van de servicewagens met bijbehorende personeelskosten. Daarnaast is er nog € 253.500 incidenteel nodig om de maatregelen te implementeren.

Overzicht structurele en incidentele lasten

De incidentele lasten kunnen niet volledig gedekt worden vanuit de Egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing. In eerdere jaren zijn de kosten voor het verwerken van de lachgascilinders gedekt vanuit deze voorziening met als gevolg dat een negatieve stand dreigde. Bij de jaarstukken 2025 moest daarom ook een aanvullende dotatie gedaan worden. Op basis van de cijfers over 2026 (2e tijdvak; hogere legesinkomsten) kan een deel van de lasten (€ 268.500) gedekt worden. Voor het resterende deel van de lasten (€ 1.500.000) wordt voorgesteld dit te dekken vanuit de algemene reserve.

De structurele effecten uit het grondstoffenplan worden verrekend met de afvalstoffenheffing en leveren door de overstap op nascheiding per saldo een besparing op van € 396.200

	Structurele kosten	**Incidentele investering**
Nascheiding PMD	- € 590.000	€ 1.515.000
Maatregelen in het grondstoffenplan	+ € 193.800	€ 253.500
Totaal	**- € 396.200**	**€ 1.768.500**
Via Tarief	*- € 396.200*	
Via Voorziening		*€ 268.500*
Via algemene reserve		*€ 1.500.000*

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

1. Na de vaststelling van het Grondstoffenplan 2026 – 2030 zal deze officieel worden bekendgemaakt.
2. Na vaststelling wordt per direct gestart met de voorbereiding voor nascheiding: contractuele afspraken met restafvalverwerker AEB, het aanstellen van een projectbegeleider, voorbereiding op communicatie naar inwoners en het aanpassen van de inzamelvoorzieningen.

Evaluatie

De resultaten van het Grondstoffenplan 2026-2030 worden jaarlijks gemonitord aan de hand van het recyclepercentage als belangrijkste prestatie-indicator. De resultaten van de nascheiding worden gemonitord en geëvalueerd. Daarbij wordt gekeken naar de effecten op recycling en duurzaamheid, dienstverlening en structurele kosten. Hierover kan gerapporteerd worden als het eerste jaar van nascheiding, namelijk 2028, voorbij is.

Duurzaamheidsaspecten

Het Grondstoffenplan 2026–2030 draagt bij aan de circulaire ambities van de gemeente door te sturen op kwalitatief goede afvalscheiding. De focus ligt op het verhogen van het aandeel grondstoffen dat daadwerkelijk gerecycled wordt, met als doel een recyclepercentage van 60% in 2030. Dit sluit aan bij de Europese verplichting om in 2035 minimaal 65% van het huishoudelijk afval te recyclen.

Nascheiding

Nascheiding maakt het mogelijk om verpakkingen die nu nog in het restafval terechtkomen alsnog terug te winnen voor recycling. Moderne sorteerinstallaties halen PMD met een hoog rendement uit het restafval. Daarmee komt een vergelijkbare of zelfs grotere hoeveelheid PMD beschikbaar voor recycling dan in het huidige systeem van bronscheiding via ondergrondse containers. Daarnaast worden in het nascheidingsproces

ook andere materialen zoals metalen en papier teruggewonnen. De overstap naar nascheiding sluit aan bij de kwaliteitseisen van de recycleketen en draagt bij aan hoogwaardige recycling van verpakkingen.

Vermindering restafval
Verbranding van restafval is een aanzienlijke bron van emissies. Door de hoeveelheid restafval te verminderen wordt ook de uitstoot van CO_2 beperkt. Minder verbranding betekent dus niet alleen meer hergebruik van grondstoffen maar ook een bijdrage aan het terugdringen van klimaatbelasting.

Bijlagen
1. Grondstoffenplan 2026 – 2030.
2. Dashboard Recyclepercentage.

De secretaris, De voorzitter,

Bert Winthorst Tjapko Poppens

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.